SAĞLIKLI VE HASTA ÇOCUK EBEVEYNLERİNE EĞİTİMLER

Editörler
Ayfer AÇIKGÖZ
Suzan YILDIZ

Yardımcı Editörler
Merve ÇAKIRLI
Deniz YİĞİT

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN
978-625-8430-48-6

Kitap Adı
Sağlıklı ve Hasta Çocuk Ebeveynlerine Eğitimler

Editörler
Ayfer AÇIKGÖZ
ORCID iD: 0000-0002-3803-9678
Suzan YILDIZ
ORCID iD: 0000-0002-2528-2185

Yrd. Editörler
Merve ÇAKIRLI
ORCID iD: 0000-0003-0363-4642
Deniz YİĞİT
ORCID iD: 0000-0001-5627-7963

Yayın Koordinatörü
Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı
Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kapak Tasarımı
İpek AÇIKGÖZ

Yayıncı Sertifika No
47518

Baskı ve Cilt
Vadi Matbaacılık

Bisac Code
EDU002000

DOI
10.37609/akya.963

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve ihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Çocuklar genellikle yaşına paralel gelişme gösterdiğinden, sağlıklı olduğunda bile temel gereksinimlerinin karşılanması için bir yetişkine ihtiyaç duymaktadır. Kendi sağlık sorumluluğunu da belli bir yere kadar alabilmektedir. Bu nedenle çocuk sağlığı denildiğinde ebeveyn ve çocuk birbirinden ayrı düşünülemez.

Ebeveynlerin çocuk bakımı konusunda olumlu sağlık davranışlarını yerine getirebilmesi, hastalık durumunda sorunlarla başa çıkabilmesi için temel bilgi ve beceriye sahip olması gerekmektedir. Bu beceriyi sağlamanın yolu ise eğitimdir. Bireylerin tanı, tedavi ve bakım sürecinde en sık karşılaştığı kişilerden biri olan hemşireye eğitim konusunda önemli bir rol düşmektedir. Literatürde de bu konu ile ilgili yapılmış pek çok çalışmanın yer aldığı ve verilen eğitimlerin sonucunda olumlu bulgular elde edildiği görülmüştür.

Bizler, bu kitapta yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları kapsamında büyük emeklerle hazırlanmış, zaman içinde bir kenarda kalmış eğitimleri daha fazla kişinin yararlanması için bir araya getirmeyi amaçladık. Bu çalışma ile hasta çocukların, ebeveynlerin, hemşirelerin ve hemşirelik öğrencilerinin yararlanabilecekleri bir ürünü hep birlikte ortaya çıkarmanın heyecanını yaşıyoruz. Bu heyecanı bizlerle paylaşan tüm bölüm yazarlarımıza teşekkürlerimizi sunarız.

Ebeveynlere Yönelik Hazırlanmış Eğitimlerin yer aldığı bu kitapta çeşitli hastalıkları ve sosyal konuları içeren 20 bölüm bulunmaktadır.

Kitabın tüm ebeveynler için anlaşılır ve yararlı bir kaynak olması dileğiyle…

Saygılarımızla.

Editörler

Doç. Dr. Ayfer AÇIKGÖZ

Prof. Dr. Suzan YILDIZ

Editör Yardımcıları

Araş. Gör. Merve ÇAKIRLI

Araş. Gör. Deniz YİĞİT

İÇİNDEKİLER

1. Bölüm **Epilepsi ile Yaşam 1**
Fatma Dilek TURAN
Ayşegül İŞLER DALGIÇ

2. Bölüm **Epilepside Çocuğunuzun Güvenliğini Nasıl Sağlayabilirsiniz? 23**
Meryem ZARARSIZ TEKATLI
Hacer ÇETİN
Çetin OKUYAZ

3. Bölüm **Astımlı Çocukla Yaşamak 41**
Gülçin BOZKURT
Suzan YILDIZ

4. Bölüm **Astımlı Çocuğu Korumak 57**
Özlem KAÇKİN
Selma KAHRAMAN

5. Bölüm **Lösemi Hastası Çocuk Ebeveynlerinin Çocuğun Bakımına İlişkin Eğitimi 75**
Zeynep ARSLAN
Rana YİĞİT

6. Bölüm **Yeni Kanser Tanısı Almış Çocukların Ebeveynlerine Yönelik Eğitim Programı 95**
Münevver ERKUL
Emine EFE

7. Bölüm **Oral Mukozitte (Ağız içi Yaralarda) Temel Ağız Bakımı 117**
Serap ÖZDEMİR
Bülent ZÜLFİKAR

8. Bölüm **Orak Hücreli Anemi Tanısı Olan Çocuklarda Ağrı Krizini Önlemek için Kullanılan İlaç Dışı Yöntemler 133**
Fatima Elzahra AMİN
Emine EFE

9. Bölüm **Kistik Fibrozisli Çocuk Hastanın Bakımı 141**
Hatice DÖNMEZ
Fatma TAŞ ARSLAN

10. Bölüm **Ebeveynlere Yönelik Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Eğitimi 169**
Sümeyye KAYA KOCAGİL
Rana YİĞİT

11. Bölüm **Otizm ve Otizmde Beslenme 191**
Gülay BAKLA
Behice EKİCİ

12. Bölüm **Erken Ergenlik Aile Rehberi 203**
Mukaddes TURAN MİRAL
Nevin HOTUN ŞAHİN

13. Bölüm **Fazla Kilolu ve Şişman Ergenlerin Kilo Yönetiminde Ebeveyn Desteği 217**
Selmin KÖSE
Suzan YILDIZ

14. Bölüm Gastrostomisi Olan Çocukların Bakımı 229
Derya SULUHAN
Dilek YILDIZ

15. Bölüm Çocukları Ameliyat Olacak Ailelere Öneriler 251
Esra TURALBÜYÜK
Bahire ZEHRA BOLIŞIK

16. Bölüm Sünnet Operasyonu Planlanan Çocuğun Bakımı..... 259
Fahriye PAZARCIKCI
Emine EFE

17. Bölüm Hipospadiaslı Çocuklarda Bakım 277
Selda BAYCULAR
Gülzade UYSAL

18. Bölüm Süt Çocuğunun Banyosu 289
Gülçin AŞUT
Duygu GÖZEN

19. Bölüm Çocuklarda Beden Güvenliği ve Koruma Becerilerinin Öğretimi..... 301
Duygu KEMER
Ayşegül İŞLER DALGIÇ

20. Bölüm Çocukları Ev Kazalarından Koruma 317
Yasemin YILDIZ ŞAHİN
Hacer ÇETİN

YAZARLAR

Uzm. Hem. Fatima Elzahra AMİN
Ministere de la Sante Publique Sous-Direction de la pharmacopee
ORCID iD: 0000-0002-0533-9551

Uzm. Hem. Zeynep ARSLAN
Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi Ameliyathane
ORCID iD: 0000-0002-0508-9660

Öğr. Gör. Gülçin AŞUT
Iğdır Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
ORCID iD: 0000-0002-8802-6381

Uzm. Hem. Gülay BAKLA
ORCID iD: 0000-0001-8343-7643

Hem. Selda BAYCULAR
İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi
ORCID iD: 0000-0001-5879-6839

Prof. Dr. Gülçin BOZKURT
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Sağlık Bilimleri Fakültesi
ORCID iD: 0000-0002-8528-2232

Prof. Dr. Hacer ÇETİN
Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlık ve Hastanesi Hemşireliği AD.
ORCID iD: 0000-0002-3492-9307

Dr. Öğr. Üyesi Hatice DÖNMEZ
Necmettin Erbakan Üniversitesi Seydişehir Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD.
ORCID iD: 0000-0001-7041-7416

Prof. Dr. Emine EFE
Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD.
ORCID iD: 0000-0002-6569-2365

Dr. Öğr. Üyesi Behice EKİCİ
Maltepe Üniversitesi, Hemşirelik Yüksekokulu
ORCID iD: 0000-0002-2851-2345

Dr. Münevver ERKUL
Akdeniz Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Hematoloji Onkoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-1904-7354

Prof. Dr. Duygu GÖZEN
İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD.
ORCID iD: 0000-0001-9272-3561

Prof. Dr. Ayşegül İŞLER DALGIÇ
Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD.
ORCID iD: 0000-0001-8448-0483

Arş. Gör. Özlem KAÇKİN
İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği AD.
ORCID iD: 0000-0003-1720-0343

Doç. Dr. Selma KAHRAMAN
Harran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Halk Sağlığı Hemşireliği AD.
ORCID iD: 0000-0002-4486-6629

Arş. Gör. Sümeyye KAYA KOCAGİL
Mersin Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi
ORCID iD: 0000-0002-5782-6992

Dr. Öğr. Üyesi Duygu KEMER
Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD.
ORCID iD: 0000-0001-9272-3561

Doç. Dr. Selmin KÖSE
Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
ORCID iD: 0000-0003-4958-6228

Prof. Dr. Çetin OKUYAZ
Mersin Üniversitesi, Tıp Fakültesi Çocuk Sağlık ve Hastalıkları AD.
ORCID iD: 0000-0001-6391-254X

Prof. Dr. Nevin HOTUN ŞAHİN
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi
ORCID iD: 0000-0002-6845-2690

Öğr. Gör. Dr. Serap ÖZDEMİR
Kilis 7 Aralık Üniversitesi Yusuf Şerefoğlu Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD.
ORCID iD:0000-0003-4589-7264

Dr. Öğr. Üyesi Fahriye PAZARCIKCI
Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Uzaktan Eğitim Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikleri Bölümü
ORCID iD: 0000-0002-3249-299X

Dr. Öğr. Üyesi Derya SULUHAN
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği AD.
ORCID iD:0000-0002-7358-7266

Prof. Dr. Fatma TAŞ ARSLAN
Selçuk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği AD.
ORCID iD: 0000-0001-5584-6933

Dr. Öğr. Üyesi Esra TURALBÜYÜK
On Dokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
ORCID iD: 0000-0001-8855-8460

Arş. Gör. Dr. Fatma Dilek TURAN
Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD.
ORCID iD: 0000-0001-6130-6896

Dr. Öğr. Üyesi Mukaddes TURAN MİRAL
İstanbul Kültür Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
ORCID iD: 0000-0002-0696-8923

Doç. Dr. Gülzade UYSAL
İstanbul Okan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
ORCID iD: 0000-0002-1019-852X

Prof. Dr. Dilek YILDIZ
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi
ORCID iD: 0000-0001-8757-4493

Prof. Dr. Suzan YILDIZ
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi
ORCID iD: 0000-0002-2528-2185

Uzm. Hem. Yasemin YILDIZ ŞAHİN
Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Yetişkin Acil Servisi
ORCID iD: 0000-0001-6517-4392

Prof. Dr. Rana YİĞİT
Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD.
ORCID iD: 0000-0002-6832-3565

Uzm. Hem. Meryem ZARARSIZ TEKATLI
Adana Şehir Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-5460-9685

Dr. Öğr. Üyesi Bahire ZEHRA BOLIŞIK
İSTÜN Sağlık Bilimleri Fakültesi
ORCID iD: 0000-0001-6031-291X

Prof. Dr. Bülent ZÜLFİKAR
İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
ORCID iD:0000-0002-7586-6939